

Sygn. akt II KK 35/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej,
w sprawie **D.D.**

skazanego z art. 35 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o
ochronie zwierząt

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 11 kwietnia 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości -Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 13 lipca 2016 r., sygn. akt II K .../15,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P..**

UZASADNIENIE

W toku postępowania przygotowawczego prowadzonego w sprawie D.D.,
później oskarżonego o popełnienie w okresie od 16 do 21 marca 2015 r. czynu z
art. 35 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1998 r. o ochronie zwierząt

(t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 856 z późn. zm.), do Prokuratury Rejonowej w P. wystąpiło, powołując się na art. 39 wymienionej ustawy, K. Stowarzyszenie Pomocy dla Zwierząt Help Animals, z wnioskiem o uznanie Stowarzyszenia za stronę postępowania. Na druku firmowym Stowarzyszenia został podany jego adres: ul. A. 58/42, K. (k. 82 akt dochodzenia).

W Sądzie Rejonowym w P., do którego w grudniu 2015 r. wpłynął akt oskarżenia przeciwko D. D. dostrzeżono, że wspomniane Stowarzyszenie zadeklarowało zainteresowanie udziałem w postępowaniu i wysłano mu zawiadomienie o terminie rozprawy, jednak na niewłaściwy adres: ul. A. A. 58/4, K. (k. 18, 31 akt sądowych). Okoliczność tę najwyraźniej przeoczył sędzia przewodniczący, który na rozprawie w dniu 13 lipca 2016 r. stwierdził m.in., że „nie stawiał się pokrzywdzony K. Stowarzyszenie Pomocy dla Zwierząt Help Animals – prawidłowo zawiadomiony o terminie posiedzenia, który nie odebrał dwukrotnie awizowanego zawiadomienia” (k. 32). W trakcie tej rozprawy D. D. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i złożył wniosek o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 § 1 k.p.k. Jednocześnie przedstawił propozycję w zakresie kar i środków karnych, jakim zamierzał się poddać.

Do tej propozycji odniósł się obecny na rozprawie prokurator, żądając jej modyfikacji i wymierzenia oskarżonemu kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, orzeczenia zakazu posiadania zwierząt na okres 3 lat, nawiązki na rzecz K. Stowarzyszenia Pomocy dla Zwierząt Help Animals w wysokości 700 zł oraz przepadku dowodów rzeczowych, przy zwolnieniu oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych. D. D. wyraził zgodę na wydanie takiego orzeczenia.

Sąd Rejonowy w P. na podstawie art. 387 § 1 i 2 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., postanowił przychylić się do wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu zaproponowanej kary oraz środków karnych bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, uznał za ujawnione dowody wymienione w akcie oskarżenia i po wysłuchaniu głosów stron wydał wyrok o sygn. II K .../15, mocą którego:

1. uznał D. D. za winnego zarzucanego mu czynu, wypełniającego znamiona art. 35 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie

zwierząt w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 35 ust. 2 tej ustawy wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności,

2. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k., w brzmieniu do dnia 30 czerwca 2015 r., wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu tytułem próby na okres 3 lat,

3. na podstawie art. 35 ust. 3a ustawy o ochronie zwierząt orzekł wobec D.D. zakaz posiadania zwierząt na okres 3 lat, a na podstawie art. 35 ust. 5 tej ustawy na rzecz K. Stowarzyszenia Pomocy dla Zwierząt Help Animals nawiązkę na wysokości 700 zł na cele związane z ochroną zwierząt.

Nadto Sąd orzekł w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i stał się prawomocny w dniu 21 lipca 2016 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 k.p.k. zaskarżył wyrok na niekorzyść D.D., zarzucając rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., polegające na błędnym uznaniu, że wnioskowi oskarżonego złożonemu w trybie art. 387 § 1 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu zaproponowanej kary oraz środków karnych nie sprzeciwił się m.in. prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy podmiot pokrzywdzony – K. Stowarzyszenie Pomocy dla Zwierząt Help Animals, który nie odebrał dwukrotnie awizowanego zawiadomienia o terminie rozprawy w dniu 13 lipca 2016 r., w sytuacji, gdy powyższe zawiadomienie zostało wysłane na nieprawidłowy adres, a w konsekwencji powyższe Stowarzyszenie nie mogło wykonywać przysługujących mu praw pokrzywdzonego w niniejszym postępowaniu, w tym ewentualnie sprzeciwić się wnioskowi oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze.

W konkluzji Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, wniesiona przed upływem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k., jest zasadna, bowiem w toku postępowania prowadzonego w sprawie D.D. przez Sąd Rejonowy w P. rzeczywiście doszło do rażącego naruszenia art. 387 § 2 k.p.k. (nie jest przy tym jasne, dlaczego Sąd wskazał, że stosuje ten przepis w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., jak też w pkt 1 wyroku powołał przepis art. 4 § 1 k.k.). Celowe będzie wspomnieć, że w postępowaniu Sądu można się też dopatrzyć naruszenia art. 133 § 2 k.p.k., wobec uznania za doręczone nieodebranego przez adresata pisma wysłanego na nieprawidłowy adres. Trzeba zgodzić się ze skarżącym, że zaistniałe uchybienie było rażące i mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku.

Art. 387 § 2 k.p.k. stanowi, że sąd może uwzględnić wniosek oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego jedynie wówczas, gdy nie sprzeciwia się temu prokurator, a także pokrzywdzony należycie powiadomiony o terminie rozprawy oraz pouczony o możliwości zgłoszenia przez oskarżonego tego wniosku. W przedmiotowej sprawie nie można przyjąć, że pokrzywdzony (ściślej, podmiot wykonujący prawa pokrzywdzonego) o terminie rozprawy został należycie powiadomiony skoro, co wcześniej wskazano, zawiadomienie w tym względzie wysłano mu na inny adres, niż podał w piśmie dołączonym do akt sprawy. Nie można również uważać doręczenia wspomnianego zawiadomienia za dokonane w oparciu o art. 142 k.p.k., bowiem upoważniony przedstawiciel K. Stowarzyszenia Pomocy dla Zwierząt nie oświadczył, że Stowarzyszenie je otrzymało.

Nie jest wykluczone, że w razie odebrania prawidłowo zaadresowanego zawiadomienia o terminie rozprawy przedstawiciel wspomnianego Stowarzyszenia stawiałby się na nią i sprzeciwiałby się uwzględnieniu wniosku złożonego przez oskarżonego, względnie, podobnie jak uczynił to prokurator, postulowałby jego zmodyfikowanie. Zgodnie z art. 54 k.p.k. mógłby też złożyć oświadczenie, że będzie działał w charakterze oskarżyciela posiłkowego, co dawałoby mu możliwość aktywniejszego udziału w procesie, w tym zaskarżenia wyroku, gdyby uznał go za nieprawidłowy.

W tym stanie rzeczy należało uwzględnić zawarty w kasacji wniosek, tj. uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Procedując powtórnie Sąd zadba, by postępowanie nie zostało dotknięte uchybieniami, w szczególności dopilnuje, by wszelkie pisma zostały wysłane na prawidłowe adresy. W razie ponowienia przez oskarżonego tego wniosku i uznania, że zachodzą warunki do jego uwzględnienia, Sąd Rejonowy wyda wyrok, respektując m.in. wszystkie unormowania zawarte w art. 387 k.p.k.

Kierując się powyższymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc